

NORGES
IDRETTSFORBUND

Forebygging og håndtering av seksuell trakassering og overgrep

Mal til bruk i organisasjonsledd i idretten
Sist revidert 200831

Håvard B. Øvregård
Seniorrådgjevar verdiarbeid
Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Idrettens visjon:

***Idretts glede
for alle***

Idretten Skal! 2019-2023

«Idretten skal på alle nivåer praktisere nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering»

Idretten Skal! 2019-2023

«Idretten skal på alle nivåer praktisere
**nulltoleranse for enhver form for
diskriminering og trakassering**»

Nulltoleranse

=

Det skal alltid ha en reaksjon

Idretten speiler samfunnet

på godt
og **vondt...**

HJELPER: Fra sin posisjon i Idrettens Hus i Oslo, har Øvregård bistått mange personer og idre... [Les hele](#)

«Enten så *har* det skjedd hos oss, eller så skjer det hos oss *nå* eller så *vil* det skje i fremtiden. Og derfor må vi som idrettslag informere om NIFs veileder på neste styremøte og sørge for å ta opp temaet.»

***Enten har det skjedd,
eller så skjer det nå,
eller så vil det skje
... i ditt idrettslag***

VG, 11. februar 2018

Bakgrunn

2000: Forskningsrapport viser at 28% av kvinnelige eliteidrettsutøvere har opplevd en eller flere former for seksuell trakassering i idrettssammenheng

2000: Retningslinjer mot seksuell trakassering

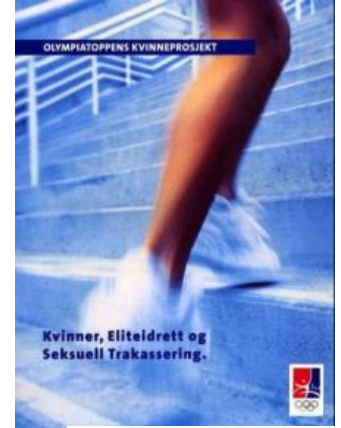
2009: Krav om politiattest for de med ansvar for barn eller personer med utviklingshemming

2010: Nye reviderte retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep i idretten

2011: Egen dedikert stillingsressurs i sekretariatet i NIF

2013: Fem filmer til bruk i forebygging

2017: Veileder for håndtering av saker som gjelder seksuell trakassering og overgrep

INFORMASJON OM OG RETNINGSLINJER MOT
**SEKSUELL TRAKASSERING
OG OVERGREP I IDRETTE**

RETNINGSLINJER MOT SEKSUELL TRAKASSERING OG OVERGREP I IDRETTE

<https://www.idrettsforbundet.no/tema/seksuell-trakassering-og-overgrep/retningslinjer/>

INFORMASJON OM OG RETNINGSLINJER MOT
**SEKSUELL TRAKASSERING
OG OVERGREP I IDRETTE**

NORGES IDRETTSFORBUND OG OLYMPISKE OG PARALYMPISKE KOMITE

GUIDELINES TO PREVENT
**SEXUAL HARASSMENT
AND ABUSE IN SPORTS**

NORWEGIAN OLYMPIC AND PARALYMPIC COMMITTEE AND CONFEDERATION OF SPORTS

Følgende retningslinjer gjelder i hele norsk idrett:

1. **Behandle alle med respekt, og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som krenkende.**
2. Unngå berøringer som kan oppleves som uønsket.
3. Unngå alle former for verbal intimitet som kan oppleves som seksuelt ladet.

”Jeg mente
ikke noe
med det”

Motiv

Handling

Konsekvens

Følgende retningslinjer gjelder i hele norsk idrett:

1. Behandle alle med respekt, og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som krenkende.
2. **Unngå berøringer som kan oppleves som uønsket.**
3. Unngå alle former for verbal intimitet som kan oppleves som seksuelt ladet.

Trenerens ansvar

Film 1

Se filmen på NIFs nettsider: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/retningslinjer/seksuell-trakassering-og-overgrep/>

Se filmen på youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=W1-TNd-XhUI>

Følgende retningslinjer gjelder i hele norsk idrett:

1. Behandle alle med respekt, og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som krenkende.
2. Unngå berøringer som kan oppleves som uønsket.
3. **Unngå alle former for verbal intimitet som kan oppleves som seksuelt ladet.**

4. **Unngå uttrykk, vitser og meninger som omhandler utøveres kjønn eller seksuell orientering på en negativ måte.**
5. Tilstrebe å ha begge kjønn representert i støtteapparatet
6. Unngå kontakt med utøvere i private rom uten at det er flere til stede eller det er avtalt med foresatte eller idrettsledelsen.
7. Vis respekt for utøverens, trenerens og lederens privatliv.

4. Unngå uttrykk, vitser og meninger som omhandler utøveres kjønn eller seksuell orientering på en negativ måte.
5. **Tilstrebe å ha begge kjønn representert i støtteapparatet**
6. Unngå kontakt med utøvere i private rom uten at det er flere til stede eller det er avtalt med foresatte eller idrettsledelsen.
7. Vis respekt for utøverens, trenerens og lederens privatliv.

4. Unngå uttrykk, vitser og meninger som omhandler utøveres kjønn eller seksuell orientering på en negativ måte.
5. Tilstrebe å ha begge kjønn representert i støtteapparatet
6. **Unngå kontakt med utøvere i private rom uten at det er flere til stede eller det er avtalt med foresatte eller idrettsledelsen.**
7. Vis respekt for utøverens, trenerens og lederens privatliv.

Trenerens ansvar

Film 2

Se filmen på NIFs nettsider: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/retningslinjer/seksuell-trakassering-og-overgrep/>

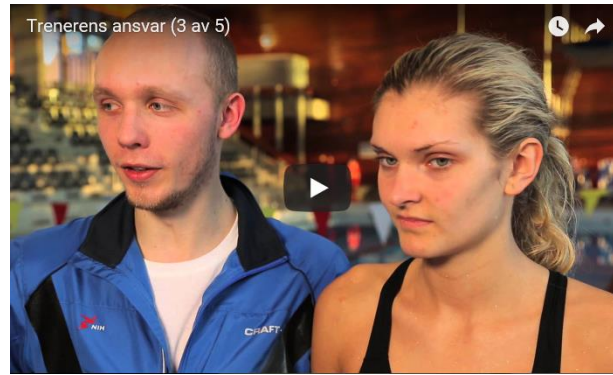
Se filmen på youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=3xxsk-VPuDk>

4. Unngå uttrykk, vitser og meninger som omhandler utøveres kjønn eller seksuell orientering på en negativ måte.
5. Tilstrebe å ha begge kjønn representert i støtteapparatet
6. Unngå kontakt med utøvere i private rom uten at det er flere til stede eller det er avtalt med foresatte eller idrettsledelsen.
7. **Vis respekt for utøverens, trenerens og lederens privatliv.**

Sosiale media

- Hva er risikosituasjoner (for seksuell trakassering og overgrep) knyttet til sosiale media?
- Hvordan unngå / kunne reagere mot risikooppførsel?
- Hvilke regler bør gjelde for treneres kontakt med utøvere gjennom sosiale media?

8. **Unngå doble relasjoner. Dersom et gjensidig forhold etableres bør situasjonen tas opp og avklares åpent i miljøet.**
9. Ikke tilby noe form for motytelse i den hensikt å forlange eller forvente seksuelle tjenester i retur.
10. Gripe inn og varsle dersom man opplever brudd på disse retningslinjene.

Trenerens ansvar

Film 3

Se filmen på NIFs nettsider: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/retningslinjer/seksuell-trakassering-og-overgrep/>

Se filmen på youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=5AgRvA6kLpo>

Trener-utøver-relasjon?

1. Trenere skal i utgangspunktet ikke innlede kjærlighetsrelasjon eller seksuell relasjon med utøver(e).
2. Om det likevel skulle skje skal trener informere sin overordnede (som vurderer om det skal få konsekvenser).
3. Dersom utøver og trener opplever forholdet ulikt, er det treneren som må ta konsekvensen av dette.

8. Unngå doble relasjoner. Dersom et gjensidig forhold etableres bør situasjonen tas opp og avklares åpent i miljøet.
9. **Ikke tilby noe form for motytelse i den hensikt å forlange eller forvente seksuelle tjenester i retur.**
10. Gripe inn og varsle dersom man opplever brudd på disse retningslinjene.

8. Unngå doble relasjoner. Dersom et gjensidig forhold etableres bør situasjonen tas opp og avklares åpent i miljøet.
9. Ikke tilby noe form for motytelse i den hensikt å forlange eller forvente seksuelle tjenester i retur.
10. **Gripe inn og varsle dersom man opplever brudd på disse retningslinjene.**

Risikosituasjoner:

- Fysisk berøring
- Alene med utøver
- Sosiale media
- Kjæreste- / seksuell relasjon

Håndtering og forebygging

Håndtering

- Ledere og trenere må være trygge nok til å ta meldinger/saker på alvor og behandle disse raskt og forsvarlig

Forebygging

- Ledere og trenere må være trygge nok til å ta opp temaet med hverandre og utøverne

Veileder for håndtering av saker som gjelder seksuell trakassering og overgrep

- Skal gjøre det lettere å melde ifra om seksuell trakassering og overgrep
 - for den som har blitt utsatt for det
 - for andre som har registrert / mistenker
- Skal gjøre det lettere for idrettslaga å håndtere saker

Veileder for håndtering av saker som gjelder seksuell trakassering og overgrep

Har du opplevd seksuell trakassering og/eller overgrep i idretten? ▾

Har du hørt om seksuell trakassering og/eller overgrep i idretten? ▾

Har du ansvar i eit idrettslag, og har fått informasjon om seksuell trakassering og/eller overgrep? ▾

Kva er seksuell trakassering og seksuelle overgrep? ▾

Kva skal idrettslaget gjere når det vert varsla om seksuell trakassering eller overgrep? ▾

Saksgang i idrettslaget ▾

Idrettslaget skal føre logg for kvar sak ▾

Handtering av informasjon ▾

Ta vare på dei involverte ▾

Reaksjonar ▾

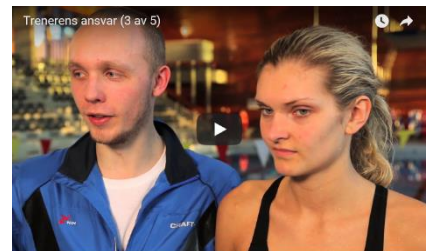
Kontakt ▾

- **Opplevd**
- **Hørt om**
- **Ansvar i IL**
- **Hva er**
- **Hva skal IL gjøre**
- **Saksgang**
- **Logg**
- **Informasjon**
- **Involverte**
- **Reaksjoner**
- **Kontakt**

Trenerens ansvar

- 5 filmer til bruk i klubb
 - Hver film er på under ett minutt
 - Utgangspunkt for diskusjon på:
 - Trenersamling / Foreldremøte / Spillermøte

Treneren i norsk idrett

1. legger til rette for at utøverne opplever idrettsglede.
2. legger til rette for at utøverne utvikler sine forutsetninger på en best mulig måte.
3. er et godt forbilde og representerer idretten på en verdig måte.
4. behandler utøverne likeverdig – uavhengig av kjønn, funksjonshemming, etnisk bakgrunn, religion, seksuell orientering og sosial status – og respekterer utøverens personlige integritet.
5. utvikler utøverne gjennom involvering, refleksjon, dialog og ansvarliggjøring.
6. ivaretar utøvernes helse og sikkerhet i idretten, og viser omsorg ved sykdom og skade.
7. er lojal overfor idrettens verdier, lover og regler, og retningslinjer fra eget idrettslag.
8. følger Idrettens barnerettigheter, Bestemmelser om barneidrett og Retningslinjer for ungdomsidrett.
9. følger idrettens retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep.
10. følger idrettens holdninger til bruk av alkohol og tobakk i idrettslig sammenheng.
11. motarbeider all form for bruk av doping.
12. følger prinsippet om Fair Play og motarbeider uærlig konkurranse og kampfiksing.
13. reagerer mot all form for diskriminering, trakassering, hets og mobbing.
14. respekterer andre trenere, foreldre, dommere og idrettsledere.
15. fremmer ikke egne økonomiske og sportslige interesser på bekostning av utøvernes og/eller idrettens interesser.

Treneren i norsk idrett

1. legger til rette for at utøverne opplever idrettsglede.
2. legger til rette for at utøverne utvikler sine forutsetninger på en best mulig måte.
3. er et godt forbilde og representerer idretten på en verdig måte.
4. behandler utøverne likeverdig – uavhengig av kjønn, funksjonshemming, etnisk bakgrunn, religion, seksuell orientering og sosial status – og respekterer utøverens personlige integritet.
5. utvikler utøverne gjennom involvering, refleksjon, dialog og ansvarliggjøring.
- 6. ivaretar utøvernes helse og sikkerhet i idretten, og viser omsorg ved sykdom og skade.**
7. er lojal overfor idrettens verdier, lover og regler, og retningslinjer fra eget idrettslag.
8. følger Idrettens barnerettigheter, Bestemmelser om barneidrett og Retningslinjer for ungdomsidrett.
- 9. følger idrettens retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep.**
10. følger idrettens holdninger til bruk av alkohol og tobakk i idrettslig sammenheng.
11. motarbeider all form for bruk av doping.
12. følger prinsippet om Fair Play og motarbeider uærlig konkurranse og kampfiksing.
- 13. reagerer mot all form for diskriminering, trakassering, hets og mobbing.**
14. respekterer andre trenere, foreldre, dommere og idrettsledere.
15. fremmer ikke egne økonomiske og sportslige interesser på bekostning av utøvernes og/eller idrettens interesser.

[www.idrettsforbundet.no](https://www.idrettsforbundet.no/overgrep)
[/overgrep](https://www.idrettsforbundet.no/overgrep)

Seksuell trakassering og overgrep

Seksuell trakassering og overgrep skal ikke skje i idretten, og er direkte i strid med idrettens visjon om idrettsglede for alle. Likevel vet vi at seksuell trakassering og overgrep skjer i idrettsammenheng, ofte uten at det blir rapportert, håndtert og reagert på.

VEILEDER	HAR DU OPPLEVD?	HAR DU MISTANKE?	SKAL DU HÅNDTERE?
RETNINGSLINJER	FILMER	INFORMASJONSMATERIELL	POLITIATTEST

Kampanjen #starttotalbryter stillheten rundt seksuelle overgrep i idretten

Nulltoleranse for seksuell trakassering og overgrep

Denne siden skal gjøre det enklere å

Kontakt

For mer informasjon, kontakt idrettskretsen eller NIF sentralt

- Kontaktinformasjon til idrettskretsene: www.idrettsforbundet.no/idrettskretser/
- Ansvarlig rådgiver i NIF: Håvard B. Øvregård, tlf: 91 77 31 57 havard.ovregard@idrettsforbundet.no

Hva kan idrettslaget gjøre?

- Bevisste og trygge trenere
 - Tema på trenermøte
 - Nevne retningslinjene i trenerkontrakter
- Lavere terskel for å si ifra
 - Tema på spillermøte / foreldremøte
 - Formidle NIFs videoer på sosiale media
 - Informasjon på nettsiden om hvordan man kan varsle
- Ta alle meldinger på alvor
 - Rutiner for saksbehandling (f.eks. vedta å følge NIFs veileder)

Vi skal skape:

***Idrettsglede
for alle***

Håvard B. Øvregård seniorrådgjevar

m: +47 91 77 31 57

havard.ovregard@idrettsforbundet.no

www.idrettsforbundet.no

Norges idrettsforbund og
olympiske og paralympiske komité